

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΘΕΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ : Β΄

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 04.06.2014

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 2 ώρες
(10:15π.μ.- 12:15μ.μ.)

Βαθμός :
Ολογράφως :
Όνομα Καθηγητή/τριας:
Υπογραφή :

Ονοματεπώνυμο: Τμήμα:

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τέσσερα (4)** μέρη.
2. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή ταινίας (Tipp - ex)
3. Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **επτά (7)** αριθμημένες σελίδες.
4. Να απαντήσετε σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται σε κάθε μέρος.
5. Τα ερωτήματα να απαντηθούν **με μπλε στυλό στο εξεταστικό δοκίμιο**.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσετε ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ και στις δύο (2) ερωτήσεις.

1. α. Να γράψετε δίπλα από τους αριθμούς το αντίστοιχο ορθό γράμμα της στήλης Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Α περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Φώτιος	α. Κατάργηση Ολυμπιακών Αγώνων
2. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος	β. Γ΄ Σταυροφορία
3. Θεοδόσιος Α΄	γ. Μυριόβιβλος
4. Ριχάρδος Γ΄ Λεοντόκαρδος	δ. Τελευταίος βυζαντινός αυτοκράτορας
5. Αλέξιος Α΄ Κομνηνός	

1. / 2. / 3. / 4.

(4x0,5=2 μονάδες)

- β. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι **σωστό** ή **λάθος**, γράφοντας δίπλα από κάθε πρόταση τη λέξη **σωστό** ή **λάθος**.

1. Η πλήρης διακοπή των σχέσεων των πατριαρχείων Ρώμης και Κωνσταντινούπολης ονομάστηκε «Σχίσμα των δύο εκκλησιών».	
2. Η ανάπτυξη των θεματικών στρατών συνέβαλε στην αύξηση του αριθμού των μισθοφόρων.	
3. Το Ιουστινιάνειο Δίκαιο αποτέλεσε τη βάση του Δικαίου της Νεότερης Ευρώπης.	
4. Οι Αссίζες της Χαμηλής Αυλής ήταν νόμοι διατυπωμένοι στη λατινική γλώσσα.	

(4x0,5=2 μονάδες)

.../.2

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

**Να απαντήσετε σε ΔΥΟ(2) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις(3) μονάδες.**

1. Να γράψετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

α. Αγία Σοφία (τύπος – αρχιτέκτονες – σημασία).

(μον.1)

.....

.....

.....

.....

.....

β. Σχολή Μαγναύρας (ιδρυτής – σχολές – σημασία).

(μον.1)

.....

.....

.....

.....

.....

γ. Αιρέσεις (ορισμός, ονομασίες).

(μον.1)

.....

.....

.....

.....

.....

2. α. Ποιο χαρακτήρα είχαν οι εκστρατείες του Ηρακλείου εναντίον των Περσών και γιατί;

(μον. 0,5)

.....

.....

.....

.....

β. Ποια μάχη έκρινε τις εκστρατείες αυτές και τι πέτυχε ο Ηράκλειος με αυτήν;

(μον. 1)

.....

.....

.....

.....

- γ. Να αναφέρετε τρεις (3) από τους παράγοντες που συνέβαλαν στη νίκη του Ηρακλείου κατά των Περσών. (μον. 1,5)

.....

.....

.....

.....

.....

3. Να γράψετε τρεις (3) από τους λόγους που ώθησαν τον Κωνσταντίνο Α΄ να μεταφέρει την πρωτεύουσα του ρωμαϊκού κράτους από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη. (μον. 3)

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (6 μονάδες)

Να απαντήσετε σε ΔΥΟ(2) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

Επιχειρήματα των εικονολατρών

Εφόσον προσκυνώ και σέβομαι τον σταυρό και τη λόγχη, τον κάλαμο και τον σπόγγο, με τα οποία οι θεοκτόνοι Ιουδαίοι προσέλαβαν και σκότωσαν τον Κύριό μου, γιατί όλα αυτά στάθηκαν όργανα του έργου της σωτηρίας των ανθρώπων, πώς να μην προσκυνήσω και τις εικόνες που κατασκευάζουν οι πιστοί με αγαθή προαίρεση και με σκοπό τη δοξολογία και την ανάμνηση των παθημάτων του Χριστού; Και εφόσον προσκυνώ την εικόνα του σταυρού που κατασκευάζεται από οποιοδήποτε υλικό, πώς να μην προσκυνήσω την εικόνα του Χριστού που κατέστησε σωτήριο τον σταυρό; Ότι δεν προσκυνώ την ύλη είναι φανερό, διότι, αν καταστραφεί το εκτύπωμα ενός σταυρού που είναι κατασκευασμένος από ξύλο, παραδίδω το ξύλο στη φωτιά. Το ίδιο συμβαίνει και με το ξύλο των εικονισμάτων, όταν αυτά καταστραφούν.

Ιωάννης Δαμασκηνός, Περί εικόνων, Λόγος Δεύτερος, Κεφ. 19, Migne, Patrologia Graeca, τ. 94, στήλη 1305.

- α. Να δώσετε ποια είναι η στάση του Ιωάννη Δαμασκηνού απέναντι στο ζήτημα της λατρείας των εικόνων και με ποια επιχειρήματα υποστηρίζει την άποψή του. (μον. 1)

.....

.....

.....

.....

.....

- β. Να αναφέρετε τους τέσσερις (4) παράγοντες που οδήγησαν τους Ισαύρους στην απαγόρευση της λατρείας των εικόνων. (μον. 2)

.....

.....

.....

.....

.....

2. Μελετώντας τα πιο κάτω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

Την ίδια χρονιά ήλθε ο σουλτάνος και άρχισε να πολιορκεί την Πόλη με όλους τους τρόπους και όλα τα μέσα από τη στεριά και από τη θάλασσα. Οι πολιορκητές παρέταξαν 400 πλοία στη θάλασσα και 200 χιλιάδες άνδρες στη στεριά. Η Πόλη, αν και τόσο μεγάλη σε έκταση, είχε να παρατάξει 4773 άνδρες χωρίς τους ξένους, μόλις 200 άνδρες πάνω-κάτω[...] Οι Σέρβοι, ενώ μπορούσαν να στείλουν χρήματα και ανθρώπους, έστειλαν μήπως έναν οβολό; Ναι, αλήθεια, έστειλαν πολλά χρήματα και ανθρώπους, αλλά στον σουλτάνο που πολιορκούσε την Πόλη, και τους επαίνεσαν οι Τούρκοι λέγοντας: «Να ακόμη και οι Σέρβοι είναι εναντίον σας.»

Φραντζής, Χρονικό

«Ένα μεγάλο πλήθος άνδρες και γυναίκες, που όλο και μεγάλωνε απ' τους κυνηγημένους, στράφηκε στον πιο μεγάλο ναό της Πόλης, που ονομάζεται Αγία Σοφία. Μαζεύτηκαν εδώ άνδρες, γυναίκες και παιδιά. Σε λίγο όμως πιάστηκαν αιχμάλωτοι από τους Τούρκους χωρίς αντίσταση. Σ' όλη την Πόλη τίποτε άλλο δεν έβλεπες παρά αυτούς που σκότωναν, αυτούς που σκοτώνονταν, αυτούς που κυνηγούσαν και κείνους που έφευγαν.»

Λαόνικος Χαλκοκονδύλης «Αποδείξεις ιστοριών»

- α. Να αναφέρετε πότε και από ποιον έγινε η Άλωση της Κωνσταντινούπολης; (μον. 1)

.....

.....

- β. Να δώσετε δύο (2) από τους λόγους αποτυχίας των πολιορκημένων. (μον. 1)

.....

.....

.....

- γ. Να αναφέρετε δύο (2) από τις συνέπειες της Άλωσης. (μον. 1)

.....

.....

.....

3. Αξιοποιώντας τα πιο κάτω παραθέματα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε:

«Οι δυνατοί και οι υπερέχοντες στο Θέμα των Θρακησίων, περιφρονώντας τους βασιλικούς νόμους, το φυσικό δίκαιο και τη δική μου προσταγή, δε σταματούν να εισέρχονται στα χωριά και προφασιζόμενοι την αγορά, τη δωρεά ή την κληρονομιά χρημάτων να τυραννούν τους πένητες χωρικούς και να τους κάνουν μετανάστες στον τόπο τους και στα κτήματά τους»

*Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος,
Νεαρά, Μάρτιος 947μ.Χ.*

«Όλες οι αγοραπωλησίες που έγιναν ανάμεσα σε πένητες και δυνατούς δεν ισχύουν και είναι παράνομες. Γι' αυτό αποφασίζουμε την επιστροφή των κτημάτων στους πένητες, χωρίς την απόδοση των χρημάτων της αγοράς, ούτε τον φόρο και των δαπανών καλλιέργειάς τους. Είναι αυτονόητο ότι η διάταξη αυτή ισχύει και για το μέλλον»

Βασίλειος Β' Νεαραί

«Οι Δυνατοί επιθυμούμε να αγοράζουν ακίνητα από τους δυνατούς, οι δε στρατιώτες και οι πένητες γεωργοί επιτρέπουμε να συναλλάσσονται με τους όμοιους της δικής τους τάξης.

Βασίλειος Β' Νεαραί

α. Ποιοι ονομάζονταν «δυνατοί» και ποια ήταν η επιδίωξή τους;

(μον. 1)

.....

.....

.....

.....

β. Δύο (2) από τους λόγους για τους οποίους η Μακεδονική Δυναστεία αναγκάστηκε να προστατεύσει τους ελεύθερους αγρότες .

(μον. 1)

.....

.....

.....

.....

γ. Τέσσερα (4) από τα μέτρα που έλαβε η Μακεδονική Δυναστεία στον αγώνα κατά των «Δυνατών».

(μον. 1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (4 μονάδες)

**Να απαντήσετε σε ΔΥΟ(2) ΜΟΝΟ από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.**

1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

*Η ανεύρεση του λειψάνου του Αποστόλου Βαρνάβα
«(....)Το λείψανο του Αποστόλου Βαρνάβα βρέθηκε στην Κύπρο κάτω από δένδρο που λέγεται
χαρουπιά. Πάνω στο στήθος του συνέβαινε να είναι το θεϊκό και ιερό Ευαγγέλιο του
Ευαγγελιστή Ματθαίου, που γράφτηκε από τα ίδια τα χέρια του Βαρνάβα. Από αυτή λοιπόν την
αιτία επικράτησε και οι Κύπριοι να έχουν αυτοκέφαλη τη μητρόπολή τους και να μην είναι
υποτελείς στην Αντιόχεια (....)»*

Κάλλιστος, βιβλίο 16^ο κεφ.37

- α. Να αναφέρετε τα επιχειρήματα που χρησιμοποίησε η Εκκλησία της Αντιόχειας για να υποτάξει την
Κυπριακή Εκκλησία. (μον. 1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- β. Να εξηγήσετε γιατί απέτυχε στην πρώτη απόπειρά της και γιατί στη δεύτερη; (μον. 1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να γράψετε τέσσερις (4) από τις αρμοδιότητες της Υψηλής Αυλής κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας στην Κύπρο. (μον. 2)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. α. Να εξηγήσετε γιατί οι Κομνηνοί θωράκισαν αμυντικά τη βόρεια Κύπρο. (μον. 0,5)

.....

.....

.....

.....

- β. Να αναφέρετε τρία (3) από τα κάστρα που έκτισαν για να υλοποιήσουν τον στόχο τους. (μον. 1,5)

.....

.....

.....

Ο Διευθυντής

.....

Ιωάννης Λοΐζου

1. Να γράψετε τέσσερις (4) από τις αρμοδιότητες της Υψηλής Αυλής κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας στην Κύπρο. (μον. 2)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. α. Να εξηγήσετε γιατί οι Κομνηνοί θωράκισαν αμυντικά τη βόρεια Κύπρο. (μον. 0,5)

.....

.....

.....

.....

- β. Να αναφέρετε τρία (3) από τα κάστρα που έκτισαν για να υλοποιήσουν τον στόχο τους. (μον. 1,5)

.....

.....

.....

Οι Εισηγήτριες

Θέμις Μήτρου
Στέλλα Πετρίδη
Μάρω Ιορδάνου

Ο Διευθυντής

.....
Ιωάννης Λοΐζου